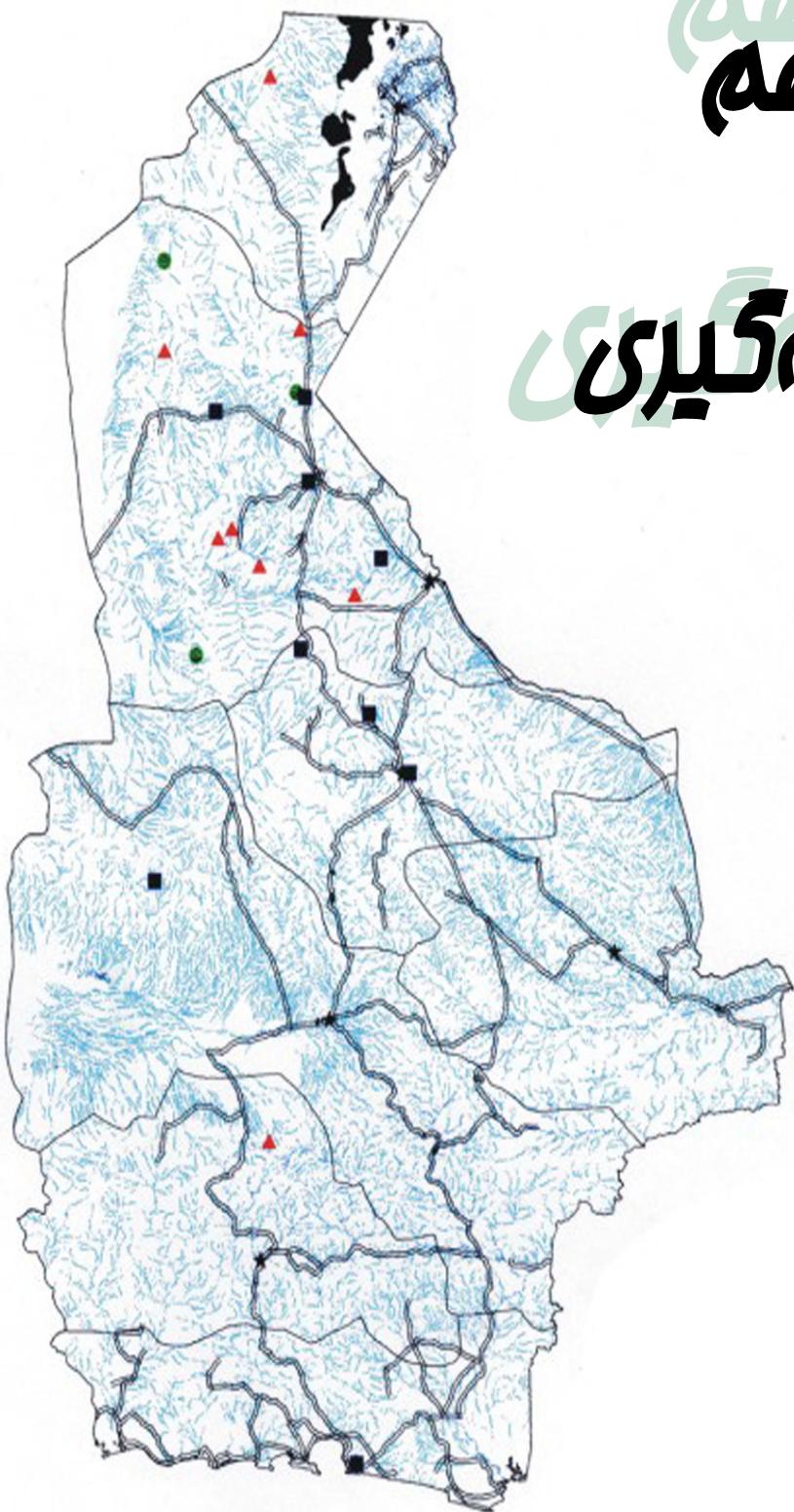

فصل دهم

لتبیه گیری

نتیجه‌گیری

محدوده مورد مطالعه در قالب نقشه ۱/۱۰۰۰۰۰ چهل کوره (نامش از معدن قدیمی مس چهل کوره گرفته شده) از توابع استان سیستان و بلوچستان و شهرستان زاهدان بوده، در جنوب باختر ورقه ۱/۲۵۰۰۰۰ دریاچه هامون واقع است. این منطقه در محدوده جغرافیایی "30°:00':00" تا ۳۰°:30':00" عرض شمالی و "60°:00':00" تا "60°:30':00" طول خاوری، در شمال باختری شهر زاهدان و در کناره کویر لوت قرار داشته و شامل نقشه‌های توپوگرافی ۱/۵۰۰۰۰ رودخانه صاحب‌دار (I)، گراغه (II)، دهان‌باغی (III) و کوه لونکه (IV) است. از نظر تقسیمات زمین‌شناسی ایران نیز این محدوده جزء زون جنوب‌خاوری ایران و زیر پهنه نهیندان - خاش محسوب شده و بر اساس طرح مناطق پتانسیل‌دار ایران نیز جز برگه‌های افیولیت‌دار محسوب می‌گردد.

سیستم راههای ارتباطی در منطقه مورد مطالعه محدود بوده، مشتمل بر راههای خاکی، شنی است که این راهها شامل راه شنی که از دهانه باغی متوجه جنوب، شمال و شمال‌خاور ورقه مورد مطالعه است. نیمه خاری ورقه و بخش‌های دیگر ناحیه فاقد راه بوده و دسترسی به آنها مشکل است. قابل توجه اینکه راه زاهدان - بم از فاصله نزدیک به ۲۵ کیلومتری مرز جنوبی ناحیه مورد مطالعه می‌گذرد.

منطقه مورد مطالعه که در شمال استان سیستان و بلوچستان واقع است جز بلوچستان مرفوع تقسیم‌بندی شده، بخش اعظم آن مشتمل بر سلسله ارتفاعاتی است که به صورت ۳ رشته موازی با روند شمال - شمال‌باختری، جنوب - جنوب‌خاوری قرار دارند.

ارتفاعات مرکزی بیشتر از نهشته‌های فلیش گونه تشکیل شده‌اند و دارای توپوگرافی آرام با دره‌های پهن می‌باشند و مابقی ارتفاعات به ویژه رشته باختری بیشتر از سنگهای آذرین و رسوبی تشکیل شده و دارای چهره توپوگرافی خشن و ناهمواری هستند. حد فاصل این ارتفاعات پهنه‌های رسی، دشتی آبرفتی و مخروط افکنه‌ها قرار دارند.

مرتفع‌ترین بخش منطقه به ارتفاع ۲۴۲۵ متر کوه ملوسان است که از توده‌های گابرویی تشکیل شده در گوشه جنوب‌باختری ورقه قرار دارد و پست‌ترین بخش منطقه به ارتفاع ۱۲۲۵ متر در گوشه جنوب‌خاوری ورقه، در برگیرنده پهنه‌های رسی است.

از نظر تقسیمات زمین‌شناسی ایران منطقه مورد مطالعه در زون جنوب‌خاوری ایران واقع بوده، بر اساس نقشه واحدهای ساختمانی - رسوبی ایران، م.ح.نبوی، ۱۳۵۵ بخشی از محدوده فلیش‌واره نهندان - خاش و آمیزه افیولیتی خاور ایران محسوب می‌شود.

در منطقه سنی قدیمی‌تر از کرتاسه بروند ندارد. به طوری که قدیمی‌ترین و جوانترین رسوبات موجود در منطقه به ترتیب مربوط به زمانهای کرتاسه بالایی و کواترنری می‌باشد. احتمال می‌رود در زمان کرتاسه بالایی این منطقه جزیی از ریفتهای قاره‌ای بوده که در آنها رسوبات فلیش‌واره‌ای ته‌نشین می‌شده است.

در این پروژه ۲۹ عنصر یعنی **Cd, Be, V, P, Li, Ga, La, Zn, Cr, Mn, Ba, Au, S, Ag, As, Co, Cu** و **Au** مورد تجزیه شیمیائی قرار گرفتند. عناصر **Eu, W, Ni, Cs, Ge, Y, Sn, Yb, Nb, Mo, Sc, Sr**, به روش اسپکتروگراف نشری، **W** به روش پلازوگراف، عنصر **Ag** به روش جذب اتمی و بقیه عناصر به روش **ICP(MS, AES)** اندازه‌گیری شده است.

پس از پردازش داده‌های ژئوشیمی ۵ منطقه آنومالی در این محدوده مشخص گردید. (شکل ۴-۹ فصل نهم گزارش) پس از کنترل این محدوده‌ها، برداشت نمونه‌های کانی‌سنگین و میزرازیه و تلفیق لایه اطلاعات موجود مناطقی که بیشترین همپوشانی لایه‌های اطلاعاتی موجود را دارا بود معرفی گردید. در این لایه‌ها لایه اطلاعات ژئوشیمیایی و گسلهای به دلیل ویژگی‌های خاص منطقه از اهمیت بیشتری برخوردار بوده است. بیشتر گسل‌های منطقه در راستای شمال شمال‌شرق - جنوب جنوب‌غرب قرار گرفته‌اند.

در نهایت با توجه به بالا بودن مقادیر عناصر As (15000 ppm)، Pb (24500 ppm) و Zn (26600 ppm) در محدوده معدن

چهل کوره دلیلی بر همراهی این کانسار مس با عناصر همراه نظیر طلا، تنگستن، سری و روی می‌باشد.

همچنین قابل توجه است که در نمونه CD-243X₄ که از سرباره‌های معدن مس چهل کوره برداشت

شده است نیز مقایر عناصر آرسنیک، سرب و روی، تنگستن، جیوه و نقره بالا می‌باشد. به همین منظور

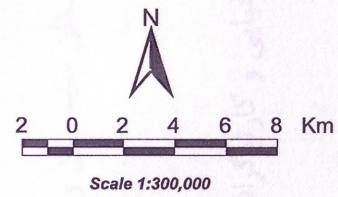
این محدوده جهت اکتشافات بعدی برای عناصر طلا، نقره، جیوه، سرب و روی پیشنهاد

می‌گردد (شکل ۱-۱۰).

در نقشه شماره ۲ ضمیمه محدوده فوق منطبق بر نقشه زمین‌شناسی منطقه آمده است.

ChehelKooreh(8050)

*Satellite Image of ChehelKooreh Sheet
(Land Sat)*

شکل (۱-۱۰): منطقه معرفی شده برای اکتشافات نیمه تفصیلی

